

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра дитячої хірургії

ОБ'ЄДНАННЯ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ

*До 85-річного ювілею
кафедри дитячої хірургії*

Науково-практична конференція
з міжнародною участю

18–19 травня 2023 р.

Тези доповідей

Одеса ОНМедУ 2023

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра дитячої хірургії

ОБ'ЄДНАННЯ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ

*До 85-річного ювілею
кафедри дитячої хірургії*

Науково-практична конференція
з міжнародною участю
18–19 травня 2023 р.

Тези доповідей

Одеса ОНМедУ 2023

УДК 617-053.2(043.2)
О-13

Редакційна колегія

О. О. Лосєв, М. Г. Мельниченко,
В. М. Аплевич, Л. Б. Елій

Відповідальна за випуск

д. мед. н., професор М. Г. Мельниченко

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 5 від 30.03.2023 р.*

Об'єднання науки та практики: до 85-річного
О-13 ювілею кафедри дитячої хірургії : наук.-практ.
конф. з міжнар. участю. Одеса, 18–19 травня 2023 р. :
тези доп. [Електронне видання] — Одеса :
ОНМедУ, 2023. — 356 с.
ISBN 978-966-443-124-5

Збірка містить тези доповідей учасників науково-практичної конференції з міжнародною участю, які об'єднані за тематичними напрямками, а саме: питання історії розвитку дитячої хірургії на Одещині та в Україні, сучасні досягнення дитячої хірургії та педіатричної науки в Україні, сучасні особливості викладання клінічних дисциплін у медичному вищому закладі освіти.

УДК 617-053.2(043.2)

ISBN 978-966-443-124-5

© Одеський національний
медичний університет, 2023

**Мельниченко М. Г. — д. мед. н., професор,
професор кафедри дитячої хірургії,
Одеський національний медичний університет, marina_gm@i.ua**

ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА

Цього року виповнюється 95 років першій жінці професору дитячому хірургу Прокоповій Людмилі Василівні.

Народилася Людмила Василівна 15 липня 1928 року у селі Наливайка Цебриківського району Одеської області. На початку Великої Вітчизняної війни закінчила 6 класів. Після звільнення Одеської області від німецько-фашистських загарбників відновила навчання та 1948 року закінчила Цебриківську середню школу. Того ж року вступила на педіатричний факультет Одеського медично-

го інституту імені М. І. Пирогова. На педіатричному факультеті вона зробила вибір на користь хірургії, спеціальності, яка на той час вважалася суто чоловічою. Після закінчення інституту в 1954 році спочатку старший лаборант, а з 1956 року — аспірант кафедри хірургії дитячого віку ОМІ.

В 1959 році закінчила аспірантуру та захистила кандидатську дисертацію на тему «Гострий апендицит у дітей». Людмила Василівна докладно вивчила особливості перебігу гострого апендициту у дітей різного віку. Вражає, як ретельно проводилася наукова робота, фундаментальність якої підтверджена експериментальними дослідженнями, а потім клінічними розробками. Наукові положення її кандидатської дисертації є актуальними і сьогодні, використовуються при вивченні гострого апендициту як студентами, так і інтернами.

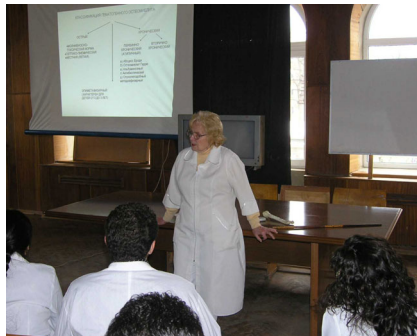

Наукові інтереси молодого вченого охоплювали всі розділи педіатричної хірургії — абдомінальна й торакальна патологія, гнійна хірургія, травматологія та ортопедія. У 1969 році Людмила Василівна захистила докторську дисертацію на тему «Комбінована кісткова пластика при лікуванні псевдосуглобів та дефектів довгих трубчастих кісток у дітей», після чого їй присвоєно науковий ступінь доктора медичних наук, а в 1970-му вона затверджена у вченому званні професора по кафедрі хірургії і ортопедії дитячого віку.

З 1959 по 1974 рік — асистент, доцент і професор цієї кафедри, а з 1983 року професор Л. В. Прокопова — декан педіатричного факультету.

В 1974 році кафедру очолила професор Л. В. Прокопова (завідувала кафедрою в 1974–1991 роках) — учениця професора М. Л. Дмитрієва, яка продовжила визначену спрямованість щодо діяльності кафедри і розробила новий напрямок — використання фізичних факторів у лікуванні хірургічної, ортопедичної та травматологічної патології. Широкого визнання набули запропонована нею методика комбінованої кісткової пластики, а також нові варіанти втручань на грудній клітці при остеомієліті та пухлинах.

В 1979 році побачила світ монографія «Лікування остеомієліту у дітей» (Л. В. Прокопова, К. П. Алексюк), запропоновано оригінальні фрези для щадної трепанації кісток, хірургічні втручання при епі- та діафізарних дефектах кісток після остеомієліту. Актуальність розроблених питань підтверджена 9 авторськими свідоцтвами на винахід, 12 свідченнями про винахід.

Наукова спрямованість досліджень полягала і в подальшому вдосконаленні лікування вроджених та набутих вад розвитку опорно-рухового апарату, гострого та хронічного остеомієліту (дисертації Н. Г. Ніколаєвої, Т. Л. Бугаєвої, І. А. Зуя, М. К. Мальярчука).

Під її керівництвом розроблено щадний підхід до закритого зрощення плевральної порожнини, запроваджено використання гелій-неонового випромінювання, гнотобіологічної ізоляції при лікуванні деструктивних пневмоній (кандидатська та докторська дисертації О. О. Лосєва). Розроблено спосіб внутрішньотканинного електрофорезу та метод пластики остеомієлітичних порожнин аутоспонгіозою з кістковим мозком (Н. Г. Ніколаєва), ефективні щадні методи лікування гнійно-септичних захворювань новонароджених (дисертації В. А. Мельниченка, П. Х. Кокенські). Запропоновано оригінальні методики шкірної аутопластики при великих гемангіомах (дисертації Л. Є. Головатюк, А. І. Чанг), множинних та ускладнених форм ехінококозу.

Професор Прокопова нагороджена орденом «Знак Пошани», медалями «Ветеран праці» та «За доблесну працю», орденом «Дружби народів», є автором понад 150 наукових праць, співавтором 3 монографій, володарем 13 свідоцтв про винахід. Під керівництвом Л. В. Прокопової було виконано дві докторські (Н. Г. Ніколаєва, О. О. Лосєв) та 12 кандидатських дисертацій.

Хірургічна спільнота знала Людмилу Василівну як авторитетного вченого, автора численних розробок з педіатричної хірургії, талановитого організатора та чудового педагога. Її учні ха-

рактикуються професіоналізмом, відданістю обраній спеціальності, найвищих культурою та об'єктивністю наукового аналізу. Людина високих моральних принципів і стійких життєвих позицій, вона мала авторитет у своїх учнів і колег у нашій країні та за її межами.

Багаторічна вірність професії, самовіддане служіння дітям та збереження високих життєвих цінностей, талант педагога й наставника, глибоке знання та добра енергія завжди будуть з нами, її учнями.

У долі кожного з нас, своїх учнів, Людмила Василівна відіграла головну роль — у виборі професії, роль у моральності та моралі стосовно колег, пацієнтів, дітей та їхніх батьків, як взірць людяності, науковця. Своїм прикладом вона вчила жити, любити, працювати, лікувати, творити, віддавати серце хворим дітям, усю себе роботі. Так, Людмила Василівна була безкомпромісною щодо виконання власного професійного та людського обов'язку та вимагала цього від оточення. Дякуємо їй за те, що вона, Людина з великої літери, навчила нас цього! Ми пишаємося честю бути її учнями, пишаємося, що з її рук та вуст отримували знання та вміння! Ми пам'ятаємо її на заняттях, лекціях, в операційній, на консультаціях й обходах, у деканаті та у студентському гуртожитку, зі студентами та інтернами, на конференціях та суботниках. Кожному з нас вона була мамою, учителем, другом, наставником, лікарем, хірургом, професором. Дякуємо долі, що ми доторкнулися до цієї великої Людини!

Чотири роки тому, 14 березня 2019 року, на 91-му році життя пішла з життя непересічна жінка, перестало битися серце видатного вченого, автора багатьох розробок з педіатричної хірургії, талановитого організатора та прекрасного педагога, першої жінки професора дитячого хірурга Людмили Василівни Прокопової.

Сумуємо... Світла вічна пам'ять...

Розділ 1. СЛАВЕТНИЙ ШЛЯХ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ ОДЕЩИНИ	20
<i>Лосев О. О.</i> Спогади завідуювача кафедри	20
<i>Мельниченко М. Г.</i> Вибрані сторінки історії дитячої хірургії Одещини	24
<i>Мельниченко М. Г.</i> Пам'яті професора	46
<i>Васильченко Л. В.</i> Професор Л. В. Прокопова — видатний дитячий хірург, вчений, педагог	50
<i>Капліна Л. Є.</i> Світла пам'ять	51
<i>Кияшко Е. Ф.</i> Пам'ятаємо завжди	53
<i>Рибальченко В. Ф.</i> Спомини про вчителя	55
<i>Сіволан Н. В.</i> Пам'яті Людмили Василівни Прокопової	56
<i>Ситнікова В. О.</i> Феномен жінки в хірургії	57
<i>Квашніна А. А.</i> До ювілею професора Л. В. Прокопової	59
<i>Артюх А. О.</i> Комбінована кісткова пластика при лікуванні псевдосуглобів і дефектів довгих трубчастих кісток у дітей (докторська дисертація професора Прокопової Людмили Василівни)	62
<i>Гона О. О.</i> Гострий апендицит у дітей (за кандидатською дисертацією професора Прокопової Людмили Василівни)	68
<i>Арахамія Т. Р., Гаращенко Р. Г.</i> Історія розвитку дитячої хірургії в Україні	71
Розділ 2. СУЧАСНІ ДОСЯГЕННЯ АБДОМІНАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ	77
<i>Годік О. С., Недбала В. В., Дегтярєва Д. С., Водяницький С. Л.</i> Досвід хірургічного лікування кіст холедоха у дітей в НДСЛ «Охматдит» МОЗ України	77
<i>Гончар В. В.</i> Результати оперативного лікування порушень симетричності іннервації промежини	82
<i>Гончар К. В.</i> Дисфункція тазового дна у дівчаток 14–18 років, актуальність проблеми та сучасний підхід до лікування	85
<i>Капитальян М. А., Квасневський Є. А., Квасневський О. А.</i> Використання роботичної хірургічної системи “Senhance” при холецистектомії	88